De gemeenteraad van Wijchen

18 1 22110 Ruimte en Milieu

Informatienota

Bestuurlijke reactie Wijchen inzake regioproces Meanderende Maas

Wijchen, 2 oktober 2018

Geachte leden van de raad,

Wat is de kernboodschap?
In het kader van het regioproces Meanderende Maas[1] wordt de gemeente Wijchen in de gelegenheid gesteld om een bestuurlijke reactie te geven bij de ontwikkelde concept Kansrijke alternatieven en het regioproces. In de bestuurlijke reactie geeft de gemeente aan tevreden te zijn over het behoud van de bakenbomen, de bescherming van de dijk in Batenburg en de wijze waarop de streek en de Gemeenteraad betrokken wordt bij het proces. De gemeente constateert echter ook dat in de voorgestelde alternatieven de meekoppelkans en daarmee de dus cofinanciering voor het doortrekken van het vrijliggende fietspad Niftrik ontbreekt. Verder zet de gemeente vraagtekens bij haar rol en zeggenschap in het vervolgproces en een goede balans tussen rijks- en lokale belangen.

Waarover wil je informeren?
In het kader van het regioproces[2] Meanderende Maas worden de regionale gemeentebesturen in de gelegenheid gesteld om een informele reactie te geven bij de ontwikkelde concept Kansrijke alternatieven. Met de informatienota wil het College de Gemeenteraad informeren over de Wijchense bestuurlijke reactie.

Wat is de aanleiding voor deze informatie?
De gemeente Wijchen participeert in het regioproces Meanderende Maas. Dit regioproces is onderdeel van het Deltaprogramma Maas. Doel van het Deltaprogramma is het bieden van hoogwaterbescherming anticiperend op verhoging van rivierwaterstanden en zeespiegelstijging als gevolg van klimaatverandering.

Binnen het regioproces Meanderende Maas wordt de hoogwateropgave uitgewerkt voor het gebied tussen Niftrik en Alphen, aan Brabantse én Gelderse zijde. Doel is te komen tot een optimale mix van dijkmaatregelen, rivierverruimende maatregelen en gebiedsontwikkeling. Voor dit dijkvak en de periode tot 2028.

In 2016 is voor het genoemde gebied een MIRT-onderzoek afgerond. Dit heeft geresulteerd in een bestuurlijke overeenkomst, ondertekend door de regiopartners

[1] Voorheen koploper Ravenstein-Lith genoemd.

[2] Aan het regioproces nemen deel de provincies Brabant en Gelderland, de waterschappen Aa en Maas en Rivierenland, Rijkswaterstaat, Natuurmonumenten en de gemeenten Oss, West Maas en Waal en Wijchen.

portefeuillehouder: P.L.J. Loermans
informatie: Liliane Nagelhout
telefoon: 024 751 72 93
e-mailadres: l.nagelhout@drutenwijchen.nl

waaronder Wijchen (2016.3843)[3]. Eind 2016 heeft de Minister een MIRT-startbeslissing genomen. Vervolgens is in 2017 gestart met de MIRT-verkenning, waarbij Mogelijke alternatieven zijn benoemd en getrechterd tot 2 concept Kansrijke alternatieven (X en Z). In 2019 worden dit uitgewerkt tot een Voorkeursalternatief.

Wat zijn de gevolgen?
Met de bestuurlijke reactie levert de gemeente Wijchen een bijdrage aan het besluitvormingsproces binnen de Meanderende Maas, waarbij de lokale Wijchense belangen worden behartigt. Het gaat hierbij om:

1. Een zorgvuldig en transparant besluitvormingsproces en een gedragen maatregelenpakket.
2. Een goede combinatie van hoogwatermaatregelen wat betreft dijk, rivier en uiterwaarden met gebiedsontwikkeling, waarbij specifieke gebiedskenmerken worden behouden of versterkt.

We zien onze eerder meegegeven bestuurlijke standpunten, via de Bestuursovereenkomst 2016 en via de stuurgroepoverleggen Meanderende Maas, terug in de voorgestelde alternatieven en het proces. Het gaat om:

- Behoud van de bakenbomen
- Bescherming van de dijk in Batenburg
- Aansluiting bij de aanleg van natuurlijke KRW[4]-oevers de Lymen door Rijkswaterstaat
- Intensieve communicatie met de streek
- Informeren van de Gemeenteraad lopende het proces
- Voorzien in een informele bestuurlijke consultatie in regioproces

We constateren echter dat de voorgestelde alternatieven weinig perspectieven bieden voor gebiedsontwikkeling in Wijchen waar het gaat om:

- Doortrekken vrijliggend fietspad Niftrik
- Structuur voor struinpaden
- Natuurontwikkeling in het uiterwaardengebied, uitgezonderd De Lymen

En we zetten vraagtekens bij de rol en zeggenschap van de gemeente in het vervolgproces Dit gezien de beperkte combinatiemogelijkheden met lokale gebiedsontwikkeling en de gewijzigde koers van de Minister waarbij niet zozeer ruimtelijke gebiedskwaliteit maar de rijksopgaven voor onder andere scheepvaart en waterkwaliteit als vertrekpunt worden genomen.

De gemeente Wijchen blijft daarom in het vervolgproces aandacht vragen voor de combinatie van hoogwaterveiligheid met versterking van de recreatieve routestructuren en natuurontwikkeling. En voor een zorgvuldig, transparant en navolgbaar proces, waarbij de afweging van rijkbelangen en lokale belangen in balans is.

Wat is het vervolg?
Deze reactie wordt meegenomen bij de vaststelling van de concept Kansrijke alternatieven in de stuurgroep Meanderende Maas van november 2018. Wethouder Loermans vertegenwoordigt de gemeente Wijchen in de stuurgroep.

---

[3] In de Bestuursovereenkomst 2016 onderschrijft Wijchen de ambitie om gezamenlijk de komen tot samenhangend pakket van rivierverruimende maatregelen in combinatie met gebiedsontwikkeling. Dit onder voorbehoud van een goede communicatie met 'de streek'. Verder heeft Wijchen ingestemd met de inspanningsverplichting om middelen te reserveren voor de vervangingsstrategie bakenbomen (in samenwerking met Oss en West Maas en Waal) en de 'branding' van de Maas (promotie).

[4] Kaderrichtlijn water.

In 2019 worden de Kansrijke alternatieven uitgewerkt tot een Voorkeursalternatief. Het Voorkeursalternatief zal eind 2019 eveneens ter informele bestuurlijke consultatie worden voorgelegd.

Communicatie
Binnen het regioproces Meanderende Maas is mede door de website Meanderende Maas voorzien in een goede communicatie met 'de streek'. Partners uit de samenleving, zoals agrariërs, inwoners, natuurorganisaties, worden middels informatiebijeenkomsten en ateliers voldoende in de gelegenheid gesteld om inbreng te leveren.

Ook gemeenteraden worden op de hoogte gehouden middels informatiebrieven en informatiebijeenkomsten. Dit alles wordt georganiseerd vanuit het regioproces Meanderende Maas.

Bijlagen
- Conceptbrief met bestuurlijke reactie van de gemeente Wijchen ten aanzien van het regioproces Meanderende Maas en de voorgestelde concept Kansrijke alternatieven.
- Bestuurlijke samenvatting Kansrijke alternatieven Stuurgroep Meanderende Maas 25-9-2018.

Burgemeester en wethouders van Wijchen,
De secretaris, De burgemeester,